

sportbeoefening krijgt een plaats in hun leven. Het wordt meer een bewuste keuze. Hij kan kiezen voor de wedstrijdsport maar ook voor het meer vrijblijvende bezig zijn.

E. Consequenties voor het leidinggeven:

- Door de versnelde lichaamsgroei en het labiele gedrag kunnen de door de puber geleverde prestaties per training/wedstrijd sterk van elkaar verschillen. Op het ene moment is men in staat tot prestaties van hoog niveau en een volgende keer wordt gefaald op alle fronten. Het lijkt dan net of hij zich niet wil inzetten om zich te verbeteren. Dit is niet juist. Hij wil tijdens een wedstrijd of op een training wel degelijk hard werken. Maar door de 'omstandigheden' kan hij soms niet beter. De sportleider moet dit respecteren en vooral positief benaderen. Hakt men met de botte bijl, dan heeft veelal een averechts effect. Dit wil niet zeggen, dat men het 'corrigeren' achterwege moet laten. Er is alleen meer tact voor nodig om duidelijk te maken wat er aan schort.
- De puber is kritisch ten aanzien van de aangeboden leerstof en het uit te voeren spelconcept. Hij accepteert niet alles klakkeloos. Pas als hij de zinvolle betekenis hiervan inzielt is hij bereid om voor 100 % te doen wat van hem wordt verlangd. Dit houdt in, dat bij het uitleggen veel zaken moeten worden gemotiveerd.
- De puber is erg onzeker en zoekt daarom naar erkenning en waardering. Benadruk daarom de positieve elementen en verzuim niet hen te prijzen als hier aanleiding toe is.
- Ze bepalen voor een deel zelf welke plaats de sport in hun leven gaat innemen. De leider zal hier rekening mee moeten houden.
- Er kan sprake zijn van overdreven idealisme. De leider zal dit moeten bijsturen en kanaliseren.

Kenmerken van 16 t/m 18 jarigen

- A. In de jaren na de doorbraak van de puberteit komt er een meer welwillende houding ten opzichte van de opvoeders (leiders). Het gedrag wordt stabiel en er is duidelijk belangstelling voor sociale verhoudingen. De lichamelijke overgang is enigszins tot rust gekomen en ze krijgen het gevoel dat ze het wel zullen 'overleven'. De persoonlijkheidsvorming is echter nog in volle gang waardoor ze nog steeds kwetsbaar blijven.

B. Consequenties voor het leidinggeven:

- Het eigene van deze periode moet volledig aanvaard worden. Dus ook in zijn uitbundigheid en extremisme.
- Men moet niet te vroeg de maatstaven en eisen van de volwassene hanteren. Hierdoor kan een onherstelbare breuk ontstaan.
- Er is sprake van een groepsmentaliteit. Met de

groep kan dus echt als groep gesproken worden.

- Er zal rekening gehouden moeten worden met niet oorzakelijke vermoedingsverschijnselen. Men moet er wel op toezien, dat dit niet ontaard in luiheid of traagheid.

N.B.: Bovenstaande leeftijdstyperingen moeten gezien worden als hulpmiddelen om bepaalde gedragingen beter te kunnen begrijpen. Dus niet in de geest van: „ik train 14-15 jarigen, dus.....” Een groep namelijk bestaat uit meerdere en verschillende personen. Elke jongen en elk meisje heeft zijn/haar eigen gedrag en eigen persoonlijkheid.

9. Uitval van jeugdigen in de sport

In bijna alle sporten zien we, dat op een bepaalde leeftijd de jeugd de sport de rug toekeert. Ze hebben er genoeg van. In de basketbalsport zien we met name deze uitval in de kadettenleeftijd (15-16 jaar). Hierbij moet ook weer een onderscheid worden gemaakt tussen jongens en meisjes.

De oorzaken voor dit stoppen met sport is aanleiding geweest voor verschillende onderzoekingen, die veel bruikbare gegevens hebben opgeleverd.

De sport zelf echter doet weinig tot niets met deze resultaten en gaat, of er niets aan de hand is, gewoon door op de ingeslagen wegen. De sport is eerder geneigd om de schuld aan de jeugd zelf te geven. Ze zijn slap, ze willen niets, ze kunnen niets. Natuurlijk, er zijn argumenten waarom men de sport verlaat, waar men niets mee kan doen. Maar om op voorhand de schuld te leggen bij de jeugd gaat te ver. Het zou best wel eens kunnen zijn dat men de hand in eigen boezem moet steken, omdat de organisatie in de vereniging niet klopt, of omdat er slecht wordt lesgegeven, of omdat de bewuste speler/ster totaal geen aandacht heeft gekregen. Van de fanatieke jeugdleider, die de jeugdsport een warm hart toedraagt, mag worden verwacht, dat hij zich op de hoogte stelt van de redenen en achtergronden waarom men voor de sport bedankt. Van gemaakte fouten immers kan men altijd iets leren.

Verder is uitval te voorkomen als de jeugdleider zich goed realiseert wat de motieven zijn waarom men voor de basketbalsport heeft gekozen, en wat het verwachtingspatroon van de jeugdige is. Dat dit niet eenvoudig is zal duidelijk zijn. Want het merendeel van de jeugdtrainers zijn goedwillende vrijwilligers met weinig ervaring. Velen hebben geen trainersopleiding gevolgd. En mocht dat wel zo zijn, dan hebben zij weinig over deze specifieke problematiek kunnen vernemen omdat er in de cursussen tot nu toe nog weinig aandacht aan is besteed.

De Nederlandse Basketball Bond tracht de uitval te voorkomen door bij de adspiranten (13-14 jaar) speciale regels (Passerelles) in te voeren. Deze regels zijn in feite een stukje bescherming van de jeugdige sporter. Hij heeft de garantie, dat hij volledig wordt